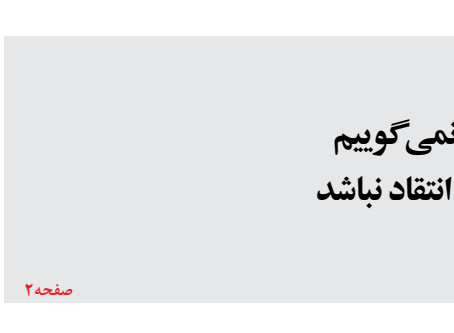

نمی‌گوییم
انتقاد نباشد

مبادله از مذاکرات اتمی
تفکیک شده است

صفحه ۲

بحران بازار سرمایه سه ساله شد

بورس، بحران ناامیدی و بی‌اعتمادی بی‌پایان

دستگیری ۱۹۶ نفر

از اعضای داعش

وزارت اطلاعات در بیانیه‌ای به تبیین اقدامات انجام شده برای مقابله و شناسایی عناصر تکفیری پرده‌ناخ و اعلام کرد: بین دو حادثه حرم مطهر شاهچراغ ۱۹۶ تروریست تکفیری بازداشت و با معدوم شدند. این وزارتخانه همچنین خاطر نشان کرد: کلیدی‌ترین عنصر پشتپنانهایی عملیات تروریستی اخیر و مرتبط مستقیم با سرکردگان داعش دستگیر شد...

صفحه ۲

تحول در مدارس دولتی

شاید وقتی دیگر

گروه اجتماعی – فخری سادات مسیحی: پایین بودن کیفیت مدارس دولتی موضوعی است که هر چند وقت یکبار مورد توجه مسئولان، صاحب نظران و رسانه‌ها قرار می‌گیرد، درباره چرایی شکل گیری این وضعیت و لزوم رفع این معضل – که باعث افزایش شکاف طبقاتی می‌شود – سخن‌هایی گفته می‌شود اما دریغ که تقریبا هیچ اقدام عملی در این خصوص صورت نمی‌گیرد. هر بار وقتی اسامی نفرات برتر کنکور اعلام می‌شود یا...

صفحه ۴

سریال حاشیه‌های

برادران لایلا

گروه فرهنگی – فهیمه جهازیان: با اعلام محکومیت سعید روستایی کارگردان فیلم «برادران لایلا» یکبار دیگر این فیلم و کارگردانش کانون توجه در رسانه‌ها، افکار عمومی و فضای مجازی شده است. این اتفاق پس از حواشی حضور این فیلم و عواملش در فستیوال کن و پس از آن پخش آن در فضای مجازی و بازدید بی‌سابقه از آن صورت گرفته است و به این ترتیب گویا حاشیه‌های مربوط به این فیلم سینمایی قرار نیست تمام شود...

صفحه ۹

سرمقاله

سجاد اعدبی

فضای سایبر با فن‌آوری‌های جذاب و فریبنده خود بسدون هیچ مقاومتی در بین نخبگان اجرایی و آحاد مردم در حال نفوذ به همه ارکان جامعه است.

به علت توانمندسازی و قدرت‌سازی فضای سایبر تمام زیرساخت‌های حیاتی کشور با سرعت بالایی در حال سایبری شدن در ماده، صورت و غایت است.

این سرعت بالا و بی‌مهاپا بودن در استخدام فناوری‌های سایبری منجر به شکل‌گیری چالش‌ها و موانعی در استحکام درون‌زای حکمرانی شده است.

علاوه بر فضایی جغرافیایی که در برگیرنده ساختارهای عینی و قابل درک است، فضایی مجازی هم می‌تواند به موازات فضای جغرافیایی مطرح و دارای الزام‌های خاص خود باشد. فضای مجازی، روزنه‌هایی نو را برای ملت‌های جهان و نیز ساختارهای حاکمیتی گشوده است. این فضا، همانند فضای جغرافیایی، تهدیدها، چالش‌ها و فرصت‌هایی را فراهم آورده که حاصل ظهور و کنش بازگیران در این حوزه است و خصوصا می‌تواند بازخوردی گسترده‌تر از ابعاد محلی یا منطقه‌ای داشته باشد.

کسب، انتقال و استفاده از اطلاعات نیاز به در اختیار داشتن فناوری اطلاعات و نیز روزآمد ساختن و تأمین امنیت آن است.

اگر چه این فن‌آوری در میان همه کشورها به طوری یکسان وجود ندارد اما اگر عناصر قدرت‌بخش جغرافیایی را با نمونه‌های مشابه در بخش سایبر بسنجیم، در می‌یابیم که قدرت‌های بزرگ، راهبردهای سایبری خود را همسو با راهبردهای سرزمینی و جغرافیایی تقویت می‌کنند.

هژمونی آمریکایی در مدیریت و کنترل

چشم‌انداز حکمرانی سایبری

فضای سایبر، شناسایی و نظارت فراحاکمیتی بر توانمندی‌های اقتدارافزای جامعه، تهدیدات و تهاجمات سایبری، پذیرش الگوی رفتاری و سبک زندگی فراملی و فرافرهنگی و مهندسی و مدیریت فرهنگی فراملی و فرهنگ منحط و اباحه‌گر چالش‌های راهبردی حکمرانی عرصه جهانی‌سازی سایبری است.

فهم صحیح گسترش سلطه افکنی غرب با فضای سایبر مبنایی کلیدی برای جهت دهی سیاست‌های گسترش فضای سایبر خواهد بود. در شرایط کنونی که امنیت فضای سایبر برای کشورهای مختلف از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است، برای دریافتن فرصت‌ها و دفع تهدیدهای آن، باید راهبرد جامع، بروز و پویایی داشت. داشتن راهبردی این‌چنینی نیز مستلزم شناخت فضای سایبر و آسیب‌پذیری‌های اصلی کشور در این فضاست. بر این اساس، راهبردی می‌تواند موفق باشد که طراحان آن حداقل بر سه حوزه تسلط داشته باشند:

۱. شناخت عمیق، ماهیت محور، روندمحور و دوراندیش از فضای سایبر؛
۲. آگاهی از آسیب‌پذیری‌های اصلی کشور در حوزه سایبری و تلاش برای پوشش و تقویت آنها؛
۳. آشنایی با انواع تهدیدهای سایبری و چگونگی ترکیب تهدید با آسیب‌پذیری و تلاش برای شناخت و اجرای راه‌کارهای مقابله‌ای با آنها.

با وجود اهمیت این موضوع، سؤال اصلی این است که مهم‌ترین آسیب‌پذیری جمهوری اسلامی ایران در حوزه سایبر کدام است؟ معتقد هستم با توجه به روندها و رویدادهای گذشته و تجربه سایر کشورها، پیچیدگی و مشکل بودن شناخت فضای سایبر، کاربربوسدن در تمامی عرصه‌ها، ضعف در اعتماد عمومی نسبت به دولت در حوزه سایبری، نداشتن راهبرد جامع و کارآمد سایبری و جزیره‌ای عمل‌کردن و همگام نبودن با فضای انقلاب سایبری از جمله مهم‌ترین آسیب‌پذیری‌ها و چالش‌های کشور در حوزه سایبر هستند.

یادداشت

هادی سروش

ناروایی قانونگذاری حجاب پشت درب‌های بسته

درست به همین علت است که در قانون اساسی ارائه تمام نطق‌ها و مراحل تصویب قانونگذاری صورت مستقیم باید از رادیو به سمع شهروندان برسد.

اصلا، قانون گذاری پشت درب بسته بدون نگاه به خاستگاه آن و اجابت جامعه چه قانونی است و چه پشتوانه اجرایی دارد؟

بحث قانونگذاری و رعایت حقوق عمومی و اخلاق در حیطه وظایف شهروندان و حوزه عمومی آنان بقدری روشن است که اعلام نظر در این بخش نیاز به آگاهی‌های تخصصی حقوق ندارد.

نکته اینجاست که در فقه وقتی فقیه برای عمومی‌مانند حجاب پشت درب‌های بسته، کسانی که در حوزه ایمانی هستند تعیین یک

یادداشت

چند سوال و ابهام درباره کودتای ۲۸ مرداد

مهرداد خدیر

وزیر خارجه وقت آمریکا با صراحت و بی‌هیچ ابهامی می‌نویسد:

«با وزیر خزانه‌داری بریتانیا شراکت ۵۰-۵۰ را مطرح کردم اما او در پاسخ گفت: چرا به دزد نفت ما اجازه دادید به آمریکا بیاید و با او گفت‌وگو کردید؟ او باید نابود شود. این سخن وزیر خزانه‌داری بریتانیا راه حل هر گونه توافق و مصالحه و یک فرمول مشارکت ۵۰-۵۰ را بپذیرد ولی به خاطر اصرار بر مالکیت کل شرکت نفت همه را از دست داد. این ادعا – که دو سه بار هم دکتر صادق زیباکلام مطرح کرده – اما درست نیست چرا که مصدق اگر اهل مذاکره چهار راهی آمریکا نمی‌شد.

او از هر سفر غیر ضرور پرهیز داشت و اهل سخنرانی و افتتاحیه به سبک امروز و سفرهای طولانی هم نبود اما به آمریکا رفت و روزها و ساعت‌ها مذاکره کرد. اتفاقا مصدق بود که پیشنهاد کرد یک شرکت بی‌طرف و ترجیحا با مثلا هلندی مدیریت نفت را برای دوره انتقال برعهده گیرد و آمریکایی‌ها هم پیشنهاد شراکت ۵۰-۵۰ را مطرح کردند. شاید بگویید، خوب منتقدان و زیباکلام نیز همین را می‌گویند بله، اما این نصف واقعیت است و همه واقعیت نیست. زیرا همه واقعبت این است که اگرچه پیشنهاد از آمریکا بود اما آن که نپذیرفت مصدق نبود، بلکه انگلستان بود!

گفتگاو که بخش اول را که راست است (پیشنهاد شراکت ۵۰-۵۰) می‌گویند ولی بخش دوم را که رد پیشنهاد از جانب انگلیسی‌هاست نمی‌گویند و به مصدق نسبت می‌دهند و می‌گویند او با ۵۰-۵۰ مخالف و خواستار صندوق مشترک و فرمول موثرت مدیریت بانک جهانی بود.

بله، با چند گزینه رفته رفته بود اما آنچه آمریکا به عنوان میانجی اختلاف ایران و بریتانیا پیشنهاد داد همان شراکت ۵۰-۵۰ بود. منتها مصدق نبود که رد کرد، بریتانیا رد کرد. بهترین سند همان است که آقای علی مرادای مراغه‌ای تاریخ‌پژوه به آن دست یافته است. سند محرمانه یا فوق سری یا تازه آزاد شده هم نیست. کتاب خاطرات دین آچسون وزیر خارجه دولت هری ترومن است. کتابی ۸۵۰ صفحه‌ای که متاسفانه به فارسی ترجمه نشده

است با عنوان: «حضور از آغاز» خاطرات من از دوران وزارت خارجه». حسب اظهارات و تحقیقات پژوهشگر پیش گفته در صفحه ۵۰۰ متن انگلیسی به صراحت آمده است: «مصدق با تأسیس شرکت بی‌طرف –مثلا هلندی- بی‌رای مدیریت موثقت کرد. پیشنهاد ما شراکت ۵۰-۵۰ بود و قرار شد به انگلستان منتقل کنیم». ملاحظه می‌کنید که نگفته مصدق مخالفت کرد یا چنان که برخی در داخل می‌گویند لاجو بود. اتفاقا مصدق به آمریکایی‌ها سوء ظن نداشت و رهبران جمهوری اسلامی هم انتقاد می‌کنند که چرا به آمریکا اعتماد کرد اما آقای زیباکلام می‌گوید در مقابل پیشنهاد آمریکای لجاجت کرد! اما کدام لجاجت! او که در حال مذاکره با آمریکا بر سر چند گزینه بود که سایه انگلستان را با سپردن به صندوق یا شرکت دیگر یا بانک جهانی کوتاه کند. در صفحه ۵۰۱ کتاب – متن انگلیسی-

حاکمیت حق مردم است

مردم سالاراری

شنبه ۲۸ مرداد ۱۴۰۲-۲ صفر ۱۴۴۵-۱۹ آگوست ۲۰۲۳-سال بیست و دوم- شماره ۶۰۶۱- ۱۲ صفحه- ۷۰۰۰ تومان

صفحه ۵

امیر عبداللهیان با ولیعهد و وزیر خارجه عربستان دیدار کرد

شکل‌گیری **رفاقت** در عین رقابت

صفحه ۳

بازداشت مصدق آن را عجولانه بر کرده بودند. کنار امضا کلمات با فشرده‌گی قرار گرفته‌اند و معلوم است اول امضا شده بعد نوشته‌اند. همچنین هیچ یک از دستخط‌های رسمی دربار غلط ندارد ولی در این امضاها کلمه «مرداد» را نادرست نوشته و اصلا کدام دستخط؟ هیچ‌جا هم اصل فرمان ثبت و ضبط نشده است. در حالی که در کسوری با سنت بسیار فاطمی به کار خود ادامه می‌دهند. چون کودتای ۲۵ مرداد شکست خورده بود. اگر نصیری تنها حامل نامه عزل بوده فردای آن روز شاه باید واکنش نشان می‌داد و عزل مصدق را از رادیو یا به موجب فرمانی دیگر اعلام می‌کرده یا وزیر دربار را برای تسلیم نامه می‌فرستاده است. کدام عزل‌کننده صحنه را ترک می‌کند و آماده خروج از کشور می‌شود؟ مگر ناصرالدین‌شاه بعد از عزل امیر کبیر از ایران رفت؟! به این موارد و ادعاهای دیگر در بخش دوم با خود نیز گردن می‌نهد. با این حال فرض را بر این تنها جنبه تاریخی دارد و قرار نیست در یک مقطع زمانی بمانیم.

متمم قانون اساسی مشروطه در این باره که پادشاه در غیاب مجلس شورای ملی حق عزل نخست‌وزیر مورد اعتماد همان مجلس را دارد یا نه ساکت است. اما از روح مشروطه می‌توان دریافت که چنین حقی ندارد چرا که رفتاری ماقبل مشروطه است. در دوران پیشامشروطه پادشاه به اشارتی و فرمانی صدراعظم را عزل و دیگری را نصب می‌کرد و اختیار جان و مال مردمان و رعیت را هم داشت چه رسد به منصب آنان. این‌گونه است که شخصیتی چون میرزا تقی خان قزاقی به فرمان ستاندن جان خود، فترت بود طبق همان رفتارندوم دولت هم باید ادامه می‌یافت.

ششم: اگر این ادعا که چون رفتارندوم در قانون اساسی مشروطه نیامده پس رفتارندوم (اتحلال مجلس ۱۷ و ادامه کار دولت تا تشکیل مجلس ۱۸) غیرقانونی است بپذیرفتنی باشد قاعدتا باید شامل رفتارندوم ۱۰ سال بعد که خود شاه برگزار کرد هم باشد. یک پادشاه نمی‌تواند یک رفتارندوم را به موجب قانون اساسی مشروطه غیرقانونی بداند و زیرک‌زاده رفته رفته بودند. اگر عزل عادی و قانونی باشد نیاز به بازداشت نیست.

هشتم: نصیری در رامسر از شاه نامه سفیدامضا گرفته و کودتاچیان ۲۵ مرداد به قصد توجیه است اما این نکات را باید یادآور شد:
۱- تاریخ فرمان عزل ۲۳ مرداد و در واقع ۲۲ مرداد ۱۳۳۲ است. حال آن که در ۲۲ یا ۲۳ مرداد هر چند رفتارندوم اتحلال مجلس هفدهم برگزار شده و رای آورده اما شاه هنوز امضا نکرده است. اعلام اتحلال با امضای دکتر محمد مصدق هم ۲۵ مرداد در روزنامه باختر امروز صورت می‌پذیرد. پس در غیاب مجلس نبوده تا موجه باشد.

۲- نامه مخدوش است. چون مشخص است که اول امضا شده و بعد در آن متن نوشته‌اند. پس حق نخست‌وزیر بوده مطمئن شود فرمان از جانب خود شاه است یا نه. شاه اما رفته بود و روابط آنان هم سرد و عملا قطع بود و در نیمه شب امکان استعمال نبود. بنابراین روز بعد باید پیگیری می‌کرد و نمی‌توانست به کاغذی در دست فرمانده گارد اعتماد کند. چه بسا او خود کودتا کرده و شاه را هم کنار نهاده بود و آن نوشته واقعی نمی‌بود. کما این که سند مستقلی در دست نیست و تنها نصیری عکسی دارد و آن را نشان می‌دهد.